

SÈRIE 4

Responen a CINC del sis exercicis següents. Cada exercici val 2 punts. En el cas que respongueu a tots els exercicis, només es valoraran els cinc primers.

Exercici 1 (Bloc 1: 2 punts)

PIM, S.L. i POM, S.L. són PIMES que des de fa uns mesos estan comercialitzant el seu producte a la comarca de l'Alt Empordà. A partir de les següents dades facilitades per les dues empreses:

	PIM	POM
Actiu Corrent	100.000 €	75.000 €
Actiu Total	230.000 €	275.000€
Patrimoni Net	100.000 €	180.000 €
Fons de maniobra	40.000 €	-10.000 €
BAll	34.500 €	68.750 €
Benefici Net	22.500 €	54.000 €

a) Calculeu la rendibilitat econòmica i la rendibilitat financera de cada empresa. Interpreteu els resultats.

[0,75 punts]

b) Calculeu el rati de liquiditat de cada empresa. Analitzeu el resultat.

[0,75 punts]

c) Dels tres ratis calculats (rendibilitat econòmica, rendibilitat financera i rati de liquiditat), quins són ratis econòmics i quins són ratis financers? A partir dels resultats obtinguts per aquests ratis expliqueu quina de les dues empreses té una millor situació des del punt de vista de l'anàlisi econòmica i des del punt de vista de l'anàlisi financera.

[0,5 punts]

SOLUCIÓ:

a) Calculeu la rendibilitat econòmica i la rendibilitat financera de cada empresa. Interpreteu els resultats.

$$\text{Rendibilitat econòmica} = \text{Benefici abans d'interessos i impostos} / \text{Total Actiu}$$

La rendibilitat econòmica mesura la capacitat de l'empresa per remunerar tots els capitals invertits.

$$\text{Rendibilitat econòmica PIM} = (34.500 / 230.000) \times 100 = 0,15 \times 100 = 15 \%$$

L'empresa obté un benefici de 15 euros per cada 100 euros invertits en l'actiu.

$$\text{Rendibilitat econòmica POM} = (68.750 / 275.000) \times 100 = 0,25 \times 100 = 25 \%$$

L'empresa obté un benefici de 25 euros per cada 100 euros invertits en l'actiu.

$$\text{Rendibilitat financera} = \text{Benefici Net} / \text{Patrimoni Net}$$

La rendibilitat financera mesura la capacitat de l'empresa per remunerar els recursos propis.

$$\text{Rendibilitat financera PIM} = (22.500 / 100.000) \times 100 = 0,225 \times 100 = 22,5 \%$$

L'empresa obté un benefici de 22,5 € per cada 100 € de capital propi aportat.

Rendibilitat financera POM = $(54.000/180.000) \times 100 = 0,3 \times 100 = 30 \%$

L'empresa obté un benefici de 30 € per cada 100 € de capital propi aportat.

b) Calculeu el rati de liquiditat de cada empresa. Analitzeu el resultat.

Primer s'ha de calcular el passiu corrent de cada empresa. Per fer-ho es pot usar el fons de maniobra.

Càlcul del passiu corrent:

Fons de Maniobra (FM) = Actiu Corrent (AC) – Passiu Corrent (PC)

FM PIM = AC - PC = 100.000 – PC = 40.000

FM POM = AC – PC = 75.000 – PC = - 10.000

PC PIM = 100.000 – 40.000 = 60.000 €

PC POM = 75.000 – (-10.000) = 85.000 €

Rati de liquiditat = $(\text{Disponible} + \text{Realitzable} + \text{Existències}) / \text{Passiu corrent} =$
 $\text{Actiu Corrent} / \text{Passiu corrent}$

Rati de liquiditat PIM = $100.000 / 60.000 = 1.667$

El valor ideal d'aquest rati es troba entre 1 i 2 o entre 1,5 i 2. En aquest cas el valor és adequat. L'empresa té una liquiditat correcta per respondre als seus deutes a curt termini.

Rati de liquiditat POM = $75.000 / 85.000 = 0,882$

En aquest cas el rati està per sota de la unitat. Indica que l'actiu corrent és més petit que el passiu corrent, i per tant, l'empresa pot tenir problemes per pagar els deutes a curt termini. L'empresa presenta una situació d'instabilitat financera a curt termini, és a dir, té un risc d'insolvència a curt termini molt alt.

c) Dels tres ratis calculats (rendibilitat econòmica, rendibilitat financera i rati de liquiditat), quins són ratis econòmics i quins són ratis financers? A partir dels resultats obtinguts per aquests ratis expliqueu quina de les dues empreses té una millor situació des del punt de vista de l'anàlisi econòmica i des del punt de vista de l'anàlisi financera.

Els dos ratis de rendibilitat són ratis de l'anàlisi econòmica de l'empresa. El rati de liquiditat és un rati d'anàlisi financera.

Des d'un punt de vista econòmic l'empresa POM té una millor situació atès que és més rendible.

Però des d'un punt de vista financer és millor la situació de l'empresa PIM. POM té un problema de liquiditat que la podria portar a la situació de concurs de creditors.

Exercici 2 (Bloc 1: 1 punt; Bloc 2: 1 punt)

2.1. L'empresa SERVEI RÀPID, S.A. dedicada als serveis i manteniment industrial presenta les dades següents en el seu balanç, en data 31 de desembre de 2011:

Concepte	Import (€)
Aplicacions informàtiques	200 €
Bancs i Institucions de crèdit	3.000 €
Caixa	180 €
Capital	5.600 €
Clients	435 €
Creditors per prestació de serveis	279 €
Deutes a curt termini	195 €
Deutes a llarg termini	1.000 €
Deutors	175 €
Elements de transport	1.750 €
Existències comercials	275 €
H ^a Pública creditora per conceptes fiscals	375 €
H ^a Pública deutora per diversos conceptes	1.010 €
Instal·lacions tècniques	1.500 €
Inversions en Construccions	1.600 €
Maquinària	3.300 €
Mobiliari	250 €
Organismes Seguretat Social Creditors	325 €
Proveïdors	850 €
Proveïdors immobilitzat a llarg termini	1.350 €
Reserves	1.750 €
Resultat de l'exercici	???

Presenteu el balanç de situació ordenat per masses patrimonials i calculeu l'import del resultat de l'exercici.

[1 punt]

Solució:

ACTIU		PATRIMONI NET I PASSIU	
ACTIU NO CORRENT	8.600 €	PATRIMONI NET	9.301 €
Immobilitzat intangible	200 €	Capital / Capital social	5.600 €
Investigació i Desenvolupament	- €	Reserves	1.750 €
Concessions administratives, propietat industrial i drets de traspàs	- €	Resultat de l'exercici	1.951 €
Aplicacions informàtiques	200 €	PASSIU NO CORRENT	2.350 €
Immobilitzat material	6.800 €	Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini	1.350 €
Terrenys i béns naturals	- €	Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	1.000 €
Construccions	- €	PASSIU CORRENT	2.024 €
Instal·lacions tècniques	1.500 €	Proveïdors	850 €
Maquinària	3.300 €	Creditors per prestació de serveis	279 €
Utilitatge	- €	Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	- €
Elements de transport	1.750 €	Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	- €
Mobiliari	250 €	Deutes a curt termini	195 €
Equips per a processos d'informació	- €	Hisenda Pública, creditora per conceptes fiscals	375 €
Altres immobilitzats material	- €	Organismes de la Seguretat Social, creditors	325 €
Inversions immobiliàries	1.600 €		

Inversions en Terrenys i béns naturals	- €	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	13.675 €
Inversions en Construccions	1.600 €		
Inversions financeres a llarg termini			
ACTIU CORRENT	5.075 €		
Existències	275 €		
Comercials	275 €		
Matèries primeres	- €		
Productes en curs	- €		
Productes acabats	- €		
Realitzable	1.620 €		
Clients	435 €		
Deutors	175 €		
Hisenda Pública, deutora per diversos conceptes	1.010 €		
Organismes de Seguretat Social, deutora	- €		
Disponible	3.180 €		
Bancs i institucions de crèdit	3.000 €		
Caixa	180 €		
TOTAL ACTIU	13.675 €		

$\text{Càlcul del Resultat de l'exercici} = \text{Actiu Total} - \text{Passiu Corrent} - \text{Passiu no Corrent} - \text{Capital} - \text{Reserves} = 13.675 - 2.024 - 2.350 - 5.600 - 1.750 = 1.951$

2.2. Què tenen en comú el capital i les reserves? Què origina aquests dos conceptes?
[0,5 punts]

El capital i les reserves són recursos propis de l'empresa o fonts de finançament propi.

El capital està format per les aportacions dels socis en formar-se la societat o per ampliacions de capital que es puguin produir. Aquestes aportacions poden procedir de persones individuals, d'empreses o de grups d'empreses.

Les reserves provenen dels beneficis no distribuïts per l'empresa, a partir del resultat al qual s'arriba com a conseqüència de la seva activitat empresarial.

2.3. Què és el facturatge? Quin inconvenient principal té?

[0,5 punts]

El facturatge o factoring és la transferència de tots els drets de crèdit sobre clients (factures i lletres) a una empresa denominada factor, la qual proporciona a l'empresa una liquiditat immediata i li evita problemes d'impagats i morosos. És a dir, es transfereix també el risc d'insolvència dels clients i deutors.

El principal inconvenient és el seu elevat cost.

Exercici 3 (Bloc 2: 2 punts)

Un empresari ha de triar entre dos projectes d'inversió, Blanc o Negre, per a un mateix desemborsament inicial de 300.000 unitats monetàries, amb un cost del capital del 5%. Els fluxos de caixa nets estimats per als pròxims cinc anys estan recollits en la taula següent:

Fluxos de caixa nets (€)					
Projecte d'inversió:	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5
Projecte Blanc	90.000	100.000	110.000	120.000	130.000
Projecte Negre	130.000	120.000	110.000	100.000	90.000

a) Determineu quin és el millor projecte segons un criteri que tingui en compte l'equivalència financera. Raoneu la resposta.

[0,75 punts]

b) Els dos projectes, Blanc i Negre, tenen els mateixos valors per als fluxos de caixa nets, malgrat que en períodes de temps diferents. Justifiqueu la diferència en els valors actuals nets, si és que són diferents.

[0.5 punts]

c) Quin valor residual per al final del cinquè any hauria de tenir el projecte Blanc perquè els dos projectes fossin indiferents segons el criteri del valor actual net (VAN)?

[0.75 punts]

a) Calculem el VAN per als dos projectes:

Projecte Blanc:

$$\text{VAN} = -300.000 + 90.000/(1+0,05)^1 + 100.000/(1+0,05)^2 + 110.000/(1+0,05)^3 + 120.000/(1+0,05)^4 + 130.000/(1+0,05)^5 = 172.022,07 \text{ €}$$

Projecte Negre:

$$\text{VAN} = -300.000 + 130.000/(1+0,05)^1 + 120.000/(1+0,05)^2 + 110.000/(1+0,05)^3 + 100.000/(1+0,05)^4 + 90.000/(1+0,05)^5 = 180.462,80 \text{ €}$$

Triem el projecte Negre, perquè dóna el valor més alt de l'actualització dels fluxos de caixa nets al moment del desemborsament inicial.

b) La suma dels fluxos de caixa és igual pels dos projectes, però el projecte Negre actualitza els fluxos de caixa nets més grans en temps inferiors. És per aquest motiu que el seu VAN és superior.

c) Amb el valor residual al final del cinquè any, el VAN del projecte Blanc serà ara:

$$\text{VAN (Projecte Blanc)} = -300.000 + 90.000/(1+0,05)^1 + 100.000/(1+0,05)^2 + 110.000/(1+0,05)^3 + 120.000/(1+0,05)^4 + 130.000/(1+0,05)^5 + \text{VR}/(1+0,05)^5 = 172.022,07 \text{ €} + \text{VR}/(1+0,05)^5$$

$$\text{VAN (Projecte Negre)} = 180.462,80 \text{ €}$$

Si els dos VANs han de ser iguals:

$$172.022,07 \text{ €} + VR/(1+0,05)^5 = 180.462,80 \text{ €}$$

$$VR = (180.462,80 - 172.022,07) \cdot (1+0,05)^5 = 10.772,75 \text{ €}$$

Exercici 4 (Bloc 3: 1 punts)

El jutjat mercantil número 6 de Barcelona ha adjudicat la unitat productiva de Cacaolat a l'aliança formada per Damm, Cobega i Victory Turnaround. El grup invertirà 66 milions: 62 a adaptar l'antiga fàbrica de Damm a Santa Coloma de Gramenet, on al 2013 traslladaran tota la producció de batuts, i 4 més a modernitzar la planta d'Utebo (Saragossa), on es continuarà fent la llet condensada

Damm i Cobega seran els socis industrials, per la seva experiència en el sector de les begudes, i es repartiran a parts iguals la majoria d'accions: el 49% cadascuna, mentre Victory mantindrà el 2%. La nova Cacaolat serà una empresa autònoma i independent dels seus accionistes, tant a nivell de gestió com de producció i comercialització.

El fabricant de cerveses i l'embotelladora de la Coca-Cola aprofitaran les sinergies i volen portar el Cacaolat a tot l'Estat i també a fora. Principalment al nord d'Àfrica, on Cobega ja té presència i on també distribuïran llet condensada, i també pensa en el sud de França. Pel que fa a producte s'anirà més enllà i s'ampliarà la gamma de batuts.

La decisió judicial ha valorat molt positivament el fet que l'oferta inclogui ja una nova planta a Santa Coloma de Gramenet, propietat de Damm, un pla industrial per a la planta de Saragossa, una forta capacitat financera i un pla social per a tots els treballadors.

Informació extreta de EL PUNT AVUI (9/11/2011)

- A quin tipus de decisió estratègica es refereix el text? Raoneu la resposta.
[0,5 punts]
- Quin tipus de creixement es produeix?
[0,5 punts]
- El nou grup té intenció d'internacionalitzar la companyia? Per què?
[0,5 punts]
- Considereu que la nova empresa seguirà un procés de deslocalització? Argumenteu la vostra resposta.
[0,5 punts]

Solució:

a) A quin tipus de decisió estratègica es refereix el text? Raoneu la resposta.

Es podria dir que aquesta decisió ha estat presa per part dels directius que ocupen els nivells jeràrquics més elevats, per tant, l'estratègia a què es refereix el text és una estratègia corporativa. La direcció estratègica a nivell corporatiu (estratègies corporatives) està supervisada pels directius, per exemple pel consell de direcció. Les estratègies corporatives fixen els criteris i defineixen les orientacions en què ha de basar-se la resta de decisions empresarials. Representen, per tant, un marc de referència per a la presa de decisions de l'empresa.

b) Quin tipus de creixement es produeix per part de Damm?

Es produeix un creixement extern. Participació en societats és dona quan una empresa compra part del capital social d'una altra empresa amb la intenció de dominar-la, ja sigui de manera parcial o total. Cap de les empreses no perd la seva capacitat jurídica. La participació en empreses comportarà diferents nivells de control segons el percentatge de capital adquirit. En

aquest cas, el control és minoritari atès que l'adquisició per part de cada empresa és inferior al 50%.

c) El nou grup té intenció d'internacionalitzar la companyia? Per què?

Es defineix internacionalització com l'obertura als mercats internacionals, és a dir, les operacions que una empresa fa per vincular-se amb els mercats internacionals. Per tant, es pot afirmar que Damm i Cobega volen portar Cacaolat a països estrangers (Nord d'Àfrica, Sud de França,...).

d) Considereu que la nova empresa seguirà un procés de deslocalització? Argumenteu la vostra resposta.

La deslocalització és un fenomen que sorgeix de la globalització. Significa traslladar alguna de les fases de la cadena de producció, o tot el procés de producció d'una empresa a un altre país menys desenvolupat, amb l'objectiu principal de reduir costos, obtenir incentius fiscals o financers,... per tal d'augmentar la rendibilitat empresarial. A partir del text no es pot interpretar que Cacaolat es vulgui deslocalitzar, tot el contrari, es vetllarà per mantenir les plantes de Catalunya i Aragó.

Exercici 5 (Bloc 4: 2 punts)

XERINOLA és una empresa que abans d'iniciar el seu negoci té previst analitzar la seva viabilitat econòmica. La seva activitat es basarà en l'organització d'espectacles infantils per a cases de colònies. L'empresa ha estimat que per començar a obtenir beneficis, és a dir, per cobrir els costos totals ha de fer 225 espectacles. En aquest cas, preveu obtenir uns ingressos totals de 225.000€.

- Des d'un punt de vista de viabilitat econòmica, com s'anomena i què representa fer 225 espectacles?
[0,25 punts]
- Si XERINOLA preveu uns costos fixos de 90.000€. Calculeu el cost variable que suposen els 225 espectacles, el cost variable d'un espectacle i el preu de venda que haurà de tenir cada espectacle.
[0,75 punts]
- Calculeu si fent 145 espectacles anuals, l'empresa XERINOLA obtindrà un resultat superior a zero.
[0,75 punts]
- Tenint en compte que aquesta empresa ha decidit que la seva forma jurídica sigui una cooperativa, quin ha de ser el capital mínim per a la seva constitució?
[0,25 punts]

Solució:

a) Des d'un punt de vista de viabilitat econòmica, com s'anomena i què representa fer 225 espectacles?

Fer 225 espectacles significa que es el volum d'espectacles a partir del qual l'empresa comença a obtenir beneficis. El punt mort o llindar de benefici és el punt en el qual s'igualen els ingressos totals amb els costos totals. Per tant, fer 225 espectacles és arribar al punt mort. En aquest punt l'empresa no guanya però tampoc perd. Amb els ingressos que genera cobreix tots els costos. Si l'empresa fa més de 225 espectacles aconseguirà obtenir guanys, beneficis superiors a 0.

b) Si XERINOLA té uns costos fixos de 90.000€. Calculeu el cost variable que suposen 225 espectacles, el cost variable d'un espectacle i el preu de venda que haurà de tenir cada espectacle.

Tenint present que quan fa 225 espectacles, arriba al punt mort. En aquest cas, els ingressos totals coincideixen amb els costos totals. Per tant, si els IT són 225.000€, els CT també ho seran.

INGRESSOS = COSTOS TOTALS

COSTOS TOTALS = COSTOS FIXOS + COSTOS VARIABLES

CT = CF + CV

$$225.000 = 90.000 + CV$$

$$CV = 225.000 - 90.000 = 135.000€$$

$$\text{Cost variable unitari} = \text{Cost variable total} / \text{nombre espectacles} = 135.000 / 225 = 600€$$

$$\text{Preu de venda unitari} = \text{Ingressos totals} / \text{espectacles venuts} = 225.000 / 225 = 1.000€$$

c) Calculeu si fent 145 espectacles anuals, l'empresa XERINOLA obtindrà un resultat superior a zero.

No, obtindrà un resultat negatiu atès que no haurà aconseguit arribar al llindar de benefici o punt mort.

$$\text{Ingressos totals} = \text{preu} \times \text{quantitat} = 1000 \times 145 = 145.000€$$

$$\text{Costos Totals} = 90.000 + 600 \times 145 = 177.000€$$

$$\text{Benefici} = 145.000 - 177.000 = -32.000€$$

Una altra manera d'expressar-ho:

$$\text{Benefici} = 145 \times (1000 - 600) - 90.000 = -32.000€$$

d) Tenint en compte que aquesta empresa ha decidit que la seva forma jurídica sigui una cooperativa, indiqueu quin és el capital mínim per a la seva constitució.

Per a la constitució d'una cooperativa no es requereix un capital mínim.

Exercici 6 (Tots els blocs: 2 punts)

Indiqueu la resposta correcta de les qüestions següents. No cal que les justifiqueu.

[Cada resposta correcta val 0,25 punts. Per cada resposta errònia es descomptarà 0,08 punts de la puntuació de la pregunta. Per les preguntes no contestades no hi haurà cap descompte.]

6.1. El Passiu del balanç s'ordena:

- a) de major a menor liquiditat
- b) de menor a major liquiditat
- c) de major a menor exigibilitat
- d) de menor a major exigibilitat

Resposta correcta: d)

6.2. L'Actiu del balanç de situació s'ordena:

- a) de major a menor liquiditat
- b) de menor a major liquiditat
- c) de major a menor exigibilitat
- d) de menor a major exigibilitat

Resposta correcta: b)

6.3. Quin dels següents elements NO és necessari per calcular el Valor Actual Net (VAN)?

- a) El cost de capital
- b) La taxa de rendibilitat interna
- c) Els fluxos nets de caixa
- d) El desemborsament inicial

Resposta correcta: b)

6.4. Dels següents elements patrimonials, quin pertany als recursos propis (o finançament propi):

- a) Emprèstit
- b) Reserves
- c) Crèdit a llarg termini
- d) Préstec a curt termini

Resposta correcta: b)

6.5. El creixement intern de l'empresa és adequat :

- a) Si és vol un creixement ràpid.
- b) Si es producte està saturat (mercat madur)
- c) En la fase d'introducció del producte.
- d) Si és vol dificultar la imitació del producte.

Resposta correcta: d)

6.6. Una estratègia referència per tots els àmbits de l'empresa, com produir amb la màxima qualitat possible, és una:

- a) Estratègia corporativa
- b) Estratègia de negoci
- c) Estratègia funcional
- d) Estratègia puntual.

Resposta correcta: a)

6.7. Per poder constituir una societat anònima que ha emès un capital de 100.000 €, cal que aquest hagi estat:

- a) Totalment subscrit i desemborsat
- b) Parcialment subscrit i totalment desemborsat
- c) Totalment subscrit i parcialment desemborsat
- d) Parcialment subscrit i desemborsat

Resposta correcta: c)

6.8. La senyora Crispí és autònoma, de manera que:

- a) La titular respon davant tercers amb tot el seu patrimoni empresarial.
- b) La responsabilitat de l'empresària és limitada en alguns casos.
- c) La titular respon davant tercers amb tot el seu patrimoni empresarial i particular.
- d) La responsabilitat de l'empresària és sempre limitada.

Resposta correcta: c)